

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg har et spørgsmål til hr. Arne Melchior, fordi jeg synes, der blev argumenteret godt og kraftigt igennem de enkelte punkter – også på områder, hvor jeg ikke er enig med hr. Arne Melchior.

Men der var ét sted, hvor jeg måske har misforstået, hvad der blev sagt. Det var, hvad angår behovet for at skrive menneskerettigheder ind i en grundlov. Det mener jeg hører hjemme i en grundlov og endog også, at man gerne skulle have en international forpligtelse til ikke at ændre på disse områder. Men som jeg hørte hr. Melchior, måtte man klare det ved almindelig lov.

Hvis det var rigtigt hørt, så forstår jeg simpelt hen ikke hr. Melchior, der ofte kæmper for mindretal og mindretalsrettigheder, for så er man underlagt det til enhver tid forhåndenværende politiske flertals forgodtbefindende. Og det er i hvert fald ikke noget stærkt bolværk.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg siger tak, fordi man giver mig lejlighed til en kort, uddybende bemærkning.

Hr. Jerup taler om ting, der EU-mæssigt er sket i strid med grundloven. Der er aldrig vundet en sag om overtrædelse af grundloven. Jeg tror ikke, jeg kommer til at opleve det, skønt jeg meget gerne vil leve længe. Jeg tror ikke, det bliver i denne dronnings eller hendes søns tid. Jeg tror det ikke. Men der er jo en retssag i øjeblikket, så lad os se. Jeg mener ikke, der er sket noget som helst i strid med grundloven.

Til hr. Elmquist vil jeg gerne sige, at jeg måske har udtrykt mig lidt uforståeligt. Om det med menneskerettighederne sagde jeg, at det har vi hidtil kunnet klare ved almindelig lovgivning. Skal der ses på grundloven – eller når der skal – så må det meget gerne komme med ind i grundloven, for det er grundlæggende vigtigt. Jeg håber, jeg fik sagt, men ellers skal jeg pointere det her, at det altså er noget, vi har kunnet gøre også uden en grundlovsændring og fortsat kan gøre, men når tiden er inde for en grundlovsændring, er jeg enig med hr. Elmquist i, at det så er nogle af de basale ting, som vi på en klogt formuleret måde gerne skal have fastsat for lang tid fremover.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Lige når det drejer sig om menneskerettigheder, er det sådan – og det ved hr. Arne Melchior sikkert også godt – at de står der allerede, men det, det handler om, er, at de skal udbygges. Det er bl.a. sådan, at vi fra Enhedslistens side mener, at nogle af de grundlæggende sociale menneskerettigheder – og jeg nævnte nogle flere tidligere – også skal stå i en grundlov, og det er også meget vigtigt.

Men så lige til hr. Arne Melchior omkring § 20: Hvorvidt hr. Arne Melchior vil komme ud for, at der kommer en afgørelse om, at grundloven er brudt, kan man selvfølgelig digte om, hvis man har lyst til det.

Det, jeg synes, hr. Arne Melchior skulle prøve at svare på, er, om han kan læse § 20, stk. 1, på anden måde, end jeg gør, nemlig at det samarbejde, vi har involveret os i i EU, kan betegnes som »i nærmere bestemt omfang«. Jeg vil gerne spørge, om den bunke af papirer, materialer, organer, kommissioner og ting og sager, der efterhånden er, og som daglig laver nye love, som vi skal rette os ind efter, kan betegnes som »i nærmere bestemt omfang«. Men det må hr. Arne Melchior jo så prøve at redegøre for her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det kan jeg naturligvis ikke redegøre for på et minut. Det ved hr. Jerup også udmærket. Men mit svar er i øvrigt: Ja. Det er en kendsgerning, at det er sket i nærmere bestemt omfang, selv om det fylder meget. Det er klart, at det er mange komplicerede ting, så det fylder meget, men at det skulle være i ubestemt omfang, det kan jeg ikke være enig med hr. Jerup i.

Må jeg så sige med hensyn til det om de sociale menneskerettigheder, som hr. Jerup også var inde på: Der har grundloven jo i sin sidste ændring i 1953 fået en paragraf. Den hedder § 75, som viser, hvor vanskeligt det er. Jeg tillader mig at læse den:

»Til fremme af almenvellet bør det tilstræbes, at enhver arbejdsduelig borger har mulighed for arbejde på vilkår, der betrykker hans tilværelse.« Det var stk. 1. Det bør tilstræbes, siger grundloven. En tilstræbelsesbestemmelse hører egentlig ikke til i nogen grundlov. Men jeg tror nok, at Danmark har underskrevet en international konvention om, at det er en menneskeret, at alle borgere tilsikres fast arbejde.